

۲۳/۰۵/۲۰۲۳

کاندیداکادمیسین سیستانی

رودخانه هیرمند در هر ۲۰ سال یک بار دچار خشکسالی می‌گردد!

خشکسالی و ترسالی رودخانه هیرمند و منطقه سیستان مربوط به اقلیم مناطق سرچشمه و منبع رودخانه هیرمند است. اگر طبیعت بخل نرزد و بر مناطق منبع رودخانه که کوه های هندوکش و بابا در نزدیکی پغمان کابل واقع اند برف وافر بیارد، طبعاً رودخانه هیرمند پر آب خواهد بود و اهالی سیستان شکایتی از ناحیه آب نخواهند داشت و اگر بارندگی در مناطق سرچشمه رودخانه کم باشد بدون شک منطقه دلتای هیرمند دچار خشکسالی می‌گردد و مشکلات بروز میکند.

کمیسیون بیطرف دلتای هیرمند، در یادداشت شماره ۹۴ خود گزارش میدهد که در سال ۱۸۷۱ بعد از چهاربرجک، برای چهل روز آب از رودخانه هیرمند عبور نکرده بود. در سال ۱۹۰۱ رودخانه هیرمند پایتزر از "رودبار" که از بند کمال خان پنجاه میل بالاتر واقع شده، برای سه ماه خشک بود. در سال ۱۹۰۵ که سیلابهای بهاری بسیار کم بود، در وقت شدت گرما همان سال، آب دریای هیرمند از "نهر نادعلی" و "رودپریان" برای دوماه نگذشته بود و همچنان قرار معلومات اهالی نیمروز در سال ۱۹۴۷ (۱۳۲۶) رودخانه هیرمند طوری خشک گردید که مردم در منطقه "میان کنگی" سیستان برای آب نوشیدن خود در بستر رودخانه هیرمند چاه حفر می کردند. در سال ۱۹۷۱ با وجود موجودیت بند کجکی باز هم قلت شدید آب در منطقه سفلی هیرمند محسوس بود. و این خشکسالی سبب شد تا نیم میلیون انسان افغانستان از اثر قحطی و گرسنگی تلف شوند. از گزارش کمیسیون بیطرف دلتای هیرمندبر می آید که رودخانه هیرمند در طول یکصد سال از ۱۸۷۱ تا ۱۹۷۲ پنج مرتبه دچار خشکسالی شده است و از این دور مصیبت بار استنباط می‌گردد که هر ۲۰ سال یک بار باید منتظر خشکسالی در منطقه دلتای هیرمند باشیم. سال جاری (۲۰۲۳) نیز مثل سالهای ۱۹۹۸-۲۰۰۳ از جمله سال خشکسالی رودخانه هیرمند است و این امر سبب متضرر شدن مردم سیستان و نیمروز شده است، مردم سیستان حق دارند از قلت آب شکایت داشته باشند و بدولت متبوع خود بگویند که نباید حقایق شان را دولت به ولایات دیگری ترانزیت کند.

همین اکنون در سیستان چهارگودال ذخیره آب بنام «چاه نیمه های زابل» وجود دارد که هر یک ظرفیت ذخیره نزدیک به یک میلیارد مترمکعب آب را دارد. اما دولت ایران این آب را به اهالی سیستان کم توزیع میکند و بیشتر آن را به شهر زاهدان مرکز استان بلوچستان توسط لوله انتقال میدهد و به باشندگان شهر زاهدان بفروش میرساند در حالی که این آب را از افغانستان مفت و مجانی بدست می آورد.

د پانوی شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولي

ایران افزون بر گرفتن ۲۶ مترمکعب آب در ثانیه از رود هیرمند از نخستین نقطه ای که خط سرحدی وارد رود هیرمند میشود و نقطه دیگر (پایه های ۵۱ و ۵۲) سرحدی در مسیر رود خانه با نصب ۷۰ تا ۸۰ پایه پمپ آب بر رود مشترک، سالانه از ۲،۵ تا ۳ میلیارد مترمکعب آب از رود هیرمند بالا میکشد و در چاه نیمه های چهارگانه زابل ذخیره میکند. ولی مردم تشنه سیستان را با اخطار به طالبان پشت نخودسیاه میفرستد.

در حالی که طالبان مثل کرزی ترسو و فاسد نیستند که با گرفتن خریطه های پول از ایران اجازه دهند که آن کشور بدخواه خود آب و خاک افغانستان را تصرف کند.

طالبان در واکنش به اخطاریه ریس جمهور ایران در همان شب ۸ تن سرباز مرزی ایران را در اسلام قلعه اسیر گرفتند و گوشمالی دادند. تاثیر این اقدام طالبان سفر عاجل یک هیات بلند پایه ایرانی بکابل و رساندن این پیغام به طالبان بود که دولت ایران حکم اعدام ۲ هزار افغان را به حبس ابد تعدیل کرده است و در پی آن نشر ابلاغیه مبنی بر تاکید حفظ روابط همسایه داری خوب بود.

شکی نیست که طالبان مخالفان خود را دارند بخصوص آنهایی که قصرها و شهرکها و شرکت های تجاری و سرمایه های هنگفت نامشروع خود را در افغانستان از دست داده اند با طالبان دشمنی دارند و میخواهند از تیره گی روابط ایران با طالبان سوء استفاده کنند. ولی ایران نباید فریب دروغهای آنها را بخورد، زیرا که آنها خاطرات بدی از خود در اذهان مردم گذاشته اند و کسی از آنها حمایت نمی کند و جبهه ای در میدان جنگ ندارند. آنها فقط میخواهند امتیازات از دست رفته خود را از طالبان بدست آورند نه اینکه توان بخشیدن آبی را که حق مردم افغانستان است بکسی داشته باشند. تاریخ پنجاه سال اخیر افغانستان درسی بزرگ با خطوط درشت برای همسایگان افغانستان است که باید آنرا بادقت بخوانند و بحافظه بسپارند.

پایان ۲۲ / ۵ / ۲۰۲۳

د پانو شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ